

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — 1
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Közgyűlés előtt.

Mi lesz a gáz árával?

Szűk a zenede. Mi lesz a butikkal?

Ma délután 3 órakor tartja Debrecen város törvényhatósági bizottsága rendes, havi közgyűlést, amely iránt annyival is inkább nagyobb az érdeklődés, mert előreláthatólag heves összecsapása lesz a városi pártnak a 48-as párttal. A közgyűlés előtt mindkét párt tartott értekezletet, amelyeken azonban sok fontos körülmény elkerült a bizottsági tagok figyelmét.

Pár nap óta behatóbban foglalkoztunk a világítási vállalat dolgaival; rámutattunk az osztalék-rendszerre és arra, hogy a gázárak leszállítását folyton csak ígéretik, de azért folyton halogatják, pedig már valóban itt lenne az ideje a gázárak leszállításának. Meddig várjon még erre a gázfogyasztó közönség? Itélelnapig?

Az is képtelenség, hogy a város a saját vállalatának fizessen a gázfogyasztásért, ami körülbelül 80.000 koronára rug, a vállalat pedig ezen összeg után is osztalékot fizessen a világítási bizottság tagjainak, akik mind jól fizetett alkalmazottjai a városnak. Ne fizessen a város a saját vállalatának egyetlen fillért sem, hanem a vállalat igenis lássa el a várost ingyen közvilágítással; teheti, mert hiszen 170.000 K volt a mult évi tiszta haszon is, aminek 19%-án szabályszerűen osztozkodtak a világítási bizottság tagjai: jól fizetett városi tisztviselők! (Bezzeg a szegény, nagycsaládu napdijasnak nem szabad és nem lehet mellékesen keresni, mert még a kérvényírás is zugirászkodás.) Hát nem elég lett volna, ha csak 110.000 koronán osztozkodnak szabályszerűen? Vagy nem elég lenne kevesebb haszon is? Hát ezért is kell halogatni a gázárak leszállítását! Hogy nagyobb osztalék maradjon? El kell törölni teljesen az osztalék-rendszert, mert erkölcsstelen. Hát nem elég nagylelkűen gondoskodott a közgyűlés a tisztségviselőkről? Azért, mert hivatalos kötelességüket teljesítik, még külön osztalékot is kapjanak? Ez kissé sok

volna? De kap-e a többi? Ugy-e, hogy nem?

Ott szerepel a mai közgyűlés napirendjén a zenede kibővítésére kért 60.000 koronás építési segély is. Szűk a zenede épülete. Megható igazán. A pálinkás butikot kell kibővíteni talán?

Ez is hallatlan dolog. A zenede még is csak iskola, kulturintézmény; mit keresnek akkor a zeneiskola épületében a boltok, de különösen a pálinkás butik? **Törvény mondja ki, hogy iskola közelében nem szabad korcsmának, pálinkás butikoknak lenni; erkölcsi okokból.** No, itt szépen vagyunk Debrecenben, magában a zeneiskola épületében van a pálinkás butik! A bepálinkázott, részeg csavargók ott botránkoztatják istenkáromlással és alávaló, durva beszédekkel a zeneiskolába járó növendékeket, többnyire serdülő leánykákat. Valóságos fürtelem ez.

Ha ezen szörnyen botránkos állapotot nem segít a zenede és ki nem telepíti onnan a pálinkás butikot, addig egyetlen fillért se szavazzon meg a kibővítésére a közgyűlés.

Bezzeg a homokkerti lakosság-nak nem akarják megszavazni a rongyos 400 K. világítási segélyt, hanem rá akarják kényszeríteni a szegény, pótadózó lakosságot az osztalékos villamvilágítás bevezetésére.

Mit tárgyal a városi párt.

Az értekezleten, mely délután 4 órakor volt, mintegy 60 bizottsági tag jelent meg. Márk Enre nyitotta meg az értekezletet pár szóval. Szomorúan tapasztalja, hogy sokan, bár velük egyetértenek, nem mennek eljönni. Bejelenti, hogy indítványt akarnak tenni a „Ne temere” kezdetű, pápai enciklika ellen, amelynek elfogadását ajánlja.

Ismerteti a közgyűlés tárgyait. A miniszter a vízvezetési szabályzatnak azon szakaszát, hogy a háztulajdonos a vízhasználati díjat a bérlőn beveheti, megváltoztatni kéri, ezenkívül több apróbb módosítást is tett a szabályzatban. Az értekezlet hozzájárult.

Egymás után ismertette az elnök a tárgyakat a jog és pénzügyi bizottság javaslatai alapján, amelyeket elfogadtak. A színházi páholyoknak új butorzzattal való ellátására vonatkozó javaslatnál Aczél Géza főmérnök kevesli a 8000 koronát és ellenezte Thonet-székek beszerzését. Az értekezlet helyeselte a felszólalást.

Megszavazta az értekezlet a ref. főiskolai másodkönyvtárosi állásra az 1600 kor-

hozzájárulást oly feltétel alatt, hogy nyilvános olvasótermét este 8 óráig a közönség rendelkezésére bocsájtja. Megszavazták a zenedének a 60.000 koronás építési segélyt. Balkányi Miklós dr. kéri, hogy a polgári lányiskola javára kért 4000 korona és 100 köbméter faszegélyt állítsák be a költségvetésbe.

Az elnök Márk Endre ezután rámutatott arra, ami a holnapi közgyűlésen az összeütköző pont lesz: t. i. a Márton Imre indítványa, aki a mult évi 108.000 koronás pénztármaradványt a város törzsvagyonához akarja csatolni, azzal a céllal, hogy nagyobb pótadót mutasson és azt mondassa, hogy a fizetésrendezés az oka ennek. Balkányi Miklós, Révi Nándor, Fürst Odón és többek hozzászólása alapján az a vélemény alakult ki, hogy a 108.000 korona a jövő évi költségvetésbe illesztendő.

Elfogadták a jog- és pénzügyi bizottság javaslatával szemben a tanács javaslatát, hogy a világítási vállalat 59.000 koronát térítsen meg a házi pénztárnak, amennyit a város közvilágításért fizet. A gáz árának leszállítására nézve pedig majd a jövő évi költségvetés betérjesztése alkalmával fog indítványt tenni a vállalat. (Ha addig erről meg nem feledkeznek!)

Bár már látnám — sóhajtott föl hangosan Hauer Berezi általános derültég mellett, aki tudvalevőleg nagyfogyasztó.

De azért a gáz-árak leszállításának elodázását tudomásul vették. Nagyon szép! Jól kezdik!

Hozzászólás nélkül fogadták el a többi ügyet is, a homokkerti birtokosság kérelmének teljesítése mellett azonban többen felszólaltak.

Függetlenségi értekezlet.

Délután 5 órakor a 48-as függetlenségi párthoz tartozó bizottsági tagok Márton Imre elnöke alatt tartottak zártkörű értekezletet. Hogy mit határoztak, nem referálhatunk róla, mert a gyűlés — zárt volt.

A balkáni események.

A szerb külügyminiszter Londonban.

London, okt. 29. Dr. Milanovics szerb külügyminiszter ma délután a külügyi hivatalban másfél óra hosszágú tartó tanácskozást folytatott Grey külügyi államtitkárral a közeli Keleten végbement legutóbbi eseményekről. A miniszter ezután a francia, olasz és több más követségen jelent meg. A párisi szerb követ érkezését holnapra várják Londonban.

A német császár nyilatkozata.

Berlin, okt. 29. (Saját tudósítónktól.) Vilmos császárnak a Daily Telegr. által közzétett nyilatkozatait itt hitelesnek tekintik. Ezt abból következtetik, hogy a császár nyilatkozatait a Norddeutsche Allg. Zeitung is közölte és a Wolff-féle távirati ügynökség terjesztette.

Gazdasági-cikkek, Marhasó

DEUTSCH-NÁL, Hatvanutca 9. szám.

örölt és 10 klgos sajtolt táblákban.

Franciaország és az annexió.

London, okt. 29. (Saját tudósítónktól.) A Morn. Post jelenti Budapestről: Fallières, a francia köztársaság elnökének válasza Ferenc József király levelére nemcsak akceptálja az annexió tényét és kijelenti, hogy Franciaország mindent meg fog tenni, hogy a hatalmak közt megegyezést hozzon létre, hanem azt is mondja, hogy Franciaország fáradozását Franciaország és Ausztria-Magyarország kölcsönös erős rokonszenve sugalmazta.

Kréta annexiója.

London, október 29. (Saját tudósítónktól.) A Daily Mail jelenti Krétából: A védő hatalmak képviselői jegyzéket nyújtottak át a kormánynak, melyben azt mondják, Kréta egyesítése Görögországgal a hatalmak hozzájárulásától függ. A hatalmak ugyan kötelezettséget vállaltak Törökországgal szemben, de hajlandók a kérdésnek Törökországgal való barátságos megvitatását fontolóra venni, ha a krétai kormány a mohamedán lakosság nyugalmaról és biztonságáról gondoskodik.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A reformáció emléke. A debreceni ref. hittanszaki önképző társulat október 31-én a reformáció emlékezetére d. u. 5 órakor a főiskola dísztermében tartandó ünnepélyt tart, melynek sorrendje a következő: 1. LXI. zsoltár. Férfikarra dr. Szöllősi Attila. Főiskolai énekkar. 2. Megnyitó. Dr. Erdős József theologiai dékán. 3. Óda. Irta Csengey Gusztáv. Szavalja Németh Károly hittanhallgató. 4. Egyveleg. Doppler „Vanda” c. dalművéből. Főiskolai zenekar. 5. Zwingli 67 tétele. Erdős Károly hittanhallgató. 6. H. Vieuxtemps Op. 7. Főiskolai zenekar. 7. Wordsworth—Szász Károly: Heten vagyunk. Szavalja Szombati Szabó István hittanhallgató. 8. XLVI. zsoltár. Férfikarra Mácsai. Főiskolai énekkar.

Felhívás. Felhívom mindazon debreceni lakosokat, kiknek Mártonfalván, a Guton birtokuk vagy bérletük van, hogy egyházi adójukat 8 nap alatt a mártonfalvai lelkészi hivatalhoz juttassák el. Mártonfalva, 1908. okt. 28. Ajtay Jenő, ref. lelkész.

A gályarabok emlékezte.

A reformátusok hittanszaki önképző társulata a gályarabok emlékezetére, október 31-én, d. e. fél 11 órakor a gályarabok emlékoszlopánál ünnepélyt tart, melynek sorrendje a következő: 1. A gályarabok éneke. Férfikarra Mácsai. Főiskolai énekkar. 2. Emlékbeszéd. A Hegyi Mihályné alpból jutalmazott pályamű. Takács Imre hittanhallgató. 3. A gályarabok. Irta és szavalja Nagy Ferenc hittanhallgató. 4. XLVI. zsoltár. Férfikarra Mácsai. Főiskolai énekkar. 5. Az emlékoszlopot megkoszorúzza a ref. felsőbb leányiskola nevében Dicsőfi Gizike s a Svetits-intézet ref. növendékei részéről Pávay Boriska. 6. XC. zsoltár, közének.

Az egyháztanács gyűlése. A debreceni egyház november hó 1-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart. A tárgysorozat főbb pontjai a következők: Az esperes ur levele Erőss Lajosnak, a tiszántuli ref. egyházkerület megválasztott püspökének

meghívás utján lelkészszé választása tárgyában. Az elnökség intézkedései. Bruckner Ernő és társainak kérvénye, hogy Kovács János elemi iskolai felügyelőnek néhai Kiss Albert ur helyére meghívás utján lelkészszé választása ügyében beterjesztett aláírások esperes urhoz terjesztessenek fel. A küldöttség tárgyalás és határozat végett beterjeszti 64 presbiter kérvényét az iránt, hogy néhai Kiss Albert lelkész helyére Ilyés Endre balmazújvárosi lelkész választassék meg meghívás utján. Küldöttségi jelentés a kertészekből való temetés rendezéséről. Az iskolaszék végzése a tanítótestület tagjai részére drágasági pótlék adása tárgyában. Az iskolaszék végzése a vallásoktatás tárgyában. A városi tanács átirata az Arpádtéri templom helyének megállapítása tárgyában. Az országos ref. tanáregyesület kérvénye a Rácz Kálmán pápai tanár szerkesztésével megjelenő ifjúsági lap, a „Szövétnék” anyagi támogatása iránt. Nagy Sándor helybeli lakos kérvénye azért, hogy a tüdőbetegek szanatóriumába távozása miatt nagy nyomorban maradó nyolc tagu családja rendes havi segélyben részesíttessék. Az orosházi ref. egyház kérvénye templomépítési segélyért.

VÁRMEGYE.

A bárányok tolvaja. Kardos János hajduböszörményi csikós-gazdának az elmúlt éjjel két kos báránya elveszett. A csendőrség kiderítette, hogy a tettes Pápista Mihály ugyantottani lakos, a ki a bárányokat levágta és husát öt ismerősénél elosztogatta. A debreceni kir. ügyészség úgy a tolvaj, mint öt orgazdája ellen vizsgálatot indított.

Szabolcsmegye a Tiszahajózásért. A víziutak hajózhatóvá tételéről szóló törvényjavaslatban a kormány első sorban a Duna medrét és mellékvizzeit akarja hajózhatóvá tenni és csak másodsorban a Tiszát és mellékfolyóit. Ez ellen a tiszamenti törvényhatóságok bevonásával Szabolcs megye mozgalmat indított, hogy az érdekelt törvényhatóságok közös küldöttséget meneszsenek a földmívelésügyi miniszterhez, hogy Vásárosnaménytől a Tisza és mellékfolyói a Dunával egyidejűleg tétessenek hajózhatóvá. Bár a legutóbbi eset, a földarabolási kísérlet óta feszült a viszony Szabolcs és Hajdu közt, az érdekelttség következtében Hajdu vármegye is képviselteti magát a küldöttségben három taggal.

Kirabolt cipészsegéd. Hajduböszörményben Fülöp Mihály cipészsegédet az elmúlt éjszaka, midőn hazafelé igyekezett, az utcán Bodnár Antal és két társa megtámadta, kalapját és 18 korona készpénzt elrabolták tőle s azonkívül könnyebb testi sértést ejtettek rajta. A megtámadott és kirabolt cipészsegéd följelentette támadóit, akik ellen most a debreceni királyi ügyészség folytatja a vizsgálatot.

VÁROSHÁZA.

Debrecen a „Ne temere” ellen. A mai városi közgyűlés elé indítványt terjesztettek Jánossy Zoltán ref. lelkész és társai, amelyben javasolják, hogy Debrecen város közönsége irjon fel a kormánynak és az országgyűléshez a „Ne temere” kezdetű pápai decretum ellen és kívánja, hogy a „jus placeti” alkalmazásával a decretum érvénytelenítését és határozatát pártolás végett megküldje a társ-törvényhatóságoknak is.

Mi lesz a kézbesítőkkel? A városi közgyűlés 22 napdíjas kézbesítőt alkalmazott a múlt évben 1 K 60 fillér napdíj mellett. Ezekről a szegény emberekről azonban az új szervezeti szabályzat megalkotásánál megfontolták. Már most előállhat az a helyzet, hogy az új szervezet jóvá-

hagyást nyer és akkor, a 22 kézbesítő szélnek fogják ereszteni, télviz idején! Ez embertelenség volna, de még szükség is van rájuk, mert hasznos szolgálatot teljesítenek a városnak. Még nincs későn: ma tárgyalja a közgyűlés a jövő évi költségvetést és elejét veheti a bajnak azzal, ha a fizetésük fedezetére szükséges 13,3000 koronát beállítja a költségvetésbe. Ha kapnak drágasági pótlékokat, az is 2640 korona. Még csak 2 százalékos pótdóemelésről sincs szó e címen, de 30 szegény, hasznos ember megnyugtatósáról, hogy nem üzi el őket a gázgyári, nyomdai osztályoktól bőkezűen osztogató város, télviz időben.

Hazafias célra mentül kevesebbet. A magyar társadalom semmit sem tesz a Horvátországban élő, százezer főnyi magyarság megmentésére, egyedül a Julián-egyesület tart ott fenn magyar iskolákat. Oláh Károly tanácsnok 1000 koronát javasolt adni e hazafias egyesületnek, de a tanács 500 koronát is elégnék tart. Persze, nem banketről van szó, sem hortobágyi kirándulásról, csak 100000 magyar megmentéséről, erre pedig elég 500 korona is.

Közgyűlési póttárgysorozat. A ma délután tartandó közgyűlés tárgysorozatába utólag még két tárgyat vettek föl pótlólag:

1. Indítvány a „Ne temere” kezdetű decretum elleni tiltakozás tárgyában.

2. Az utadói alap 1909. és 1910. évre szóló költségelőirányzata.

Kik lesznek a virilisek?

Felebbezés a névjegyzék ellen.

Döntött a bíráló választmány.

Nem is gondolná el az ember, milyen kapós a városi virilisi képviselőség, a törvényhatósági bizottság tagsága. Mintha legalább is fölrerne holmi banknapibizottsággal! Hát van, akinek fölrer, mert csurran-cseppen ott is, csak tudni kell, hol és hogyan. Az adókiivetés, adófelszólamlás, a felügyelő bizottság, a nyomdai, a gázgyári, a hortobágyi és a jó ég tudná még, hány bizottsági tagság után csöppen a napidíj.

Hát még mi lesz az év végén, a nagy futtatáskor, amikor futhat minden választó, mert minden választó választható is; sőt annál is több fut, mert még a nem választók is lihegnek a dicsőségért! De nem csoda. Hiszen ki ne érezne magában annyi képességet, hogy bizottsági tag lehessen? A hülyék intézetének ápolói is — hát még az a temérdek okos és tulokos ember?

Hogy mennyire szemmel tartják a névjegyzék összeállítását, mutatja az az érdektelen, vagy legalább is annak látszó felebbezés, mely egyszerre hét virilist akart kiszorítani a virilisségből. Nem sikerült, csupán dr. Peczkó Ernő szorította vissza a póttagok közé. Felvették a bizottsági tagok közé Hegedüs Ferencet, Szentkirályi Tivadart és May Andor malomigazgatót; elutasították Tasler Ignácot és Grósz Nagy Ferencet.

névjegyzékbe való felvétel iránti kérelmükkel. A legérdekesebb volt a Tafler felebezésének az indoklása: olyan tőke-kamat adó beállítására alapján kérte a felvételt, amelynek törlése iránt hivatalból történt intézkedés.

Varjas és társai felebezése.

Délelőtt 11 órakor ült össze a város bíráló választmánya. Az ülésen *Weszprémy Zoltán* főispán elnöklete alatt jelen voltak: *Yeesej Imre* főjegyző előadó, *Komlóssy Arthur*, *Márton Imre*, *dr. Bacsó Dezső* és *dr. Tüdös János* bizottsági tagok, *Nagy Gyula* jegyzőkönyvvezető.

Az előadó legelőször is ösmertette *Varjas Sándor* és társai bizottsági tagoknak a legtöbb adót fizetők névjegyzéke ellen beadott felebezését, a melyben *dr. Bruckner Ernő*, *dr. Kenézy Gyula*, *dr. Szántó Sámuel*, *dr. Lőkövics Márton*, *Fleischmann Mór*, *dr. Peczkó Ernő* és *Szilágyi Imre* nevének törlesztését kéri a virilisek névjegyzékéből. A négy elsőnél az az indok, hogy a bankjuttalékok után a bank által fizetett adót a pénzügyintézetek fizetik, tehát az az ő javukra nem írható. A felebezők a másik kettő ellen beadott felebezésükben alaposan tévedtek és csupán *dr. Peczkó Ernő*vel szemben értek célt, ott is csak részben, a menyében a pótvirilisek közé degradálták. Az igazoló választmány ugyanis több jóakarattal számított a adóját, mint törvényes alappal.

Az előadó szerint a pénzügyintézetek a jutalékok utáni adót maguk fizetik az igazgatósági tagok helyett, tehát az része a jutaléknak. *Komlóssy Arthur* és *dr. Tüdös János* elfogadják az előadó véleményét. *Komlóssy* azt mondja, hogy a debreceni pénzügyintézeteknél állandó gyakorlat az, hogy az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjainak jutaléka után az intézet fizeti az adót, tehát ezt az adót be kell számítani az ő javukra. *Tüdös* azt mondja, hogy a közgazgatási bíróság is így döntött már és ez az állandó gyakorlat.

Az előadó javaslata ellen egyedül *Márton Imre* szólalt fel. Azzal érvelt, hogy a bankbevételek után is a pénzügyintézetek fizetik a tőkekamat adót, miért nem számítják ezt is az illetők javára? Tudja, hogy véleményével kisebbségben marad, de azért nem szégyenli a nézetét függetlenül kinyilvánítani.

Ezután döntöttek a négy bankigazgató virilis tagsága felett és *dr. Bruckner Ernő*, *dr. Kenézy Gyula*, *dr. Szántó Sámuel*, *dr. Lőkövics Márton* bizottsági tagságát igazolták és a felebezésnek rájuk vonatkozó részét elutasították.

Ezután a felebezésnek *Fleischmann Móra* vonatkozó részét tárgyalták. A felebezők szerint az *Erber* és *Fleischmann* cég adójának csupán a fele számítható *Fleischmann Mór* javára. Igen ám, de *Fleischmann* a kereskedelmi és iparkamara beltágja, tehát az adója kétszeresen számítandó. A felebezők is tévedtek, el is utasították őket.

Hosszas vita támadt a *dr. Peczkó Ernő* virilis tagsága felett, akinek adóját 1595 K 92 fillérről 1440 K 42 fillérré szállították le kétszeres számításal. *Márton Imre* szerint az anyós nyilatkozata semmit sem bizonyít; az anyós adója nem szolgálhat a vő javára. *Komlóssy Arthur* veszedelmes precedenst látna ebben, *Márton Imre* álláspontján van ő is. Ezután a bizottság leszámította *Peczkó* adóját, aki így a póttagok közé került.

Alaptalannak bizonyult a *Szilágyi Imre* ellen beadott felebezés is, mert az ügyvédi működése utáni adóját 405 koronára emelte fel a finác. Tehát bentmaradt a rendes tagok közt.

Felebezések.

Ezután azoknak a felebezését tárgyalták, akik a jövő évben kimaradnak a virilis névjegyzékéből. *Hegedüs Ferenc* azért felebezett, mert nem vették be a névjegyzékbe. Igazolta, hogy 6 1647 K 59 fillér

adót fizet. Felvették. *Szentkirályi Tivadart* azért hagyták ki a névjegyzékéből, mert a nagytőzsdénél beállott cégváltozás, illetőleg társas viszony következtében csak az ezután fizetett adójának fele jött számításba. A bizottság, miután *Szentkirályi* ipar és kereskedelmi kamarai beltág és így adója kétszeresen számítandó, 2543 K 76 fillér adóval felvette a névjegyzékbe, ahonnan *Vadon Sándor* kimaradt és a póttagok közé került. *May Andor* malomigazgatót a póttagok közé vette fel az igazoló választmány 1512 K adó alapján, holott ő hitelesen igazolta, hogy 3130 K 86 fillér adót fizet. Fel is vették a névjegyzékbe, ahonnan így kimaradt *dr. Megyeri Pál* is.

Elutasították *Taller Ignác* felebezését, aki 1838 K tőkekamatadó alapján akarta felvételni magát a virilisek közé. Miután azonban elfogadható módon nem igazolta, hogy ez a tőkekamatadó terheli-e őt, sőt az derült ki, hogy ezen összeg törlése hivatalból folyamatban van, kérelmét nem teljesítették.

Nagy vita támadt *Grosz Nagy Ferenc* felebezése felett; ő ugyanis bérben bírja a *Rothschneck-örökösök* patikáját és ő fizeti szerződés szerint az örökösök helyett az adót. Az örökösök nyilatkozatban lemondanak a bérló javára. Az előadó pártolja a felebezést és annak alapján javasolja a felvételt. *Márton Imre* ellenzi ezt; az adófizetés a bérösszeg tartozéka, amit már a *Peczkó* felebezésénél is kimondták, ott is a bérlok fizetik a bérlet után a földadót, azt mégis *Peczkó* javára számították. *Komlóssy Arthur*nak meggyőződése, hogy az árendásra nem lehet a virilis jogot átruházni. *Tüdös János* szerint vitás ez a kérdés. Ezután szavaztak és elnöki döntéssel elutasították a felebezést.

Az ülés 1 óra után ért véget.

Az ujpesti rablókat elfogták.

sz egyik rabló vallott.

A másik tagad.

A *Nic Carter*, *Scherloch Holmes*, *Nobody* és más, ehez hasonló ponyva-irodalom áldozata az a két ember, akiket a rendőrség nagy, szinte emberfeletti munka után, a tett elkövetése után alig 19 óra alatt kézrekerített.

Azt a literatúrát olvasták, ez izgatta és serkentette őket és elhatározták, hogy valami nagyot követnek el. Nem mint detektívek, hanem mint rablók. És sikerült nekik, mert az ujpesti bankrablásnak híre ment az egész világra.

Nagy dolog volt. *De Scherloch Holmes*, *Nic Carter*, vagy ha úgy tetszik, *Nobody* is működött és még nagyobb tettet követtek el a rablóknál. A rablókat már a főkapitányságon hallgatják ki, szembesítik. Ők tagadnak, de minden ellenük van.

Megindul a nyomozás.

A bank tisztviselői és a bankban akkor jelenlevők annyira megvoltak ijedve, hogy az általuk elmondott személyleirési adatok hiányosak voltak. Megindult a hajsza a kocsis után és amikor *Bredsmann László* kocsis előkerült, akkor már a kapott személyleírás és a szokási utirány meghatározása is megbízhatóbb volt.

A főkapitányságon a központi ügyletet *Tóth János* rendőrkapitány, a büntügyi osztály helyettes vezetője vette át, mellette *Kerny Géza* és *Kiss István* rendőrfogalmazók dolgoztak. Olyan munkát végeztek, melynek párja a magyar bünyomozásban alig akad, gyorsan, körütekintően és bizto-

san dolgoztak. Az egész bünyügyi osztály is munkában állott. *Tóth Lajos* rendőr-tanácsos, *Miskolczy* rendőrkapitány, *dr. Nagy Károly* rendőrfogalmazó egész éjjel át nyomoztak, a detektívkar legjobbjával.

Tóth János rendőrkapitány, amikor nyilvánvaló lett, hogy a tettesek *Besnyőre* vitették magukat kocsin és onnan vasuton mentek tovább, rögtön vasuti kórsürgönyt bocsátott ki, az összes állomásokat értesítette, pontos leírást adott. Előbb ez *Gödöllő* felé történt, majd pedig *Kisterenyé* irányában minden állomás értesítve lett, a *kisterenyi* elágazás, *Tarád*, *Kálkápola*, *Kisújszállás*, *Vizlás* is.

Kisterenyéről érkezett az első értesítés, hogy ottan egy ember, akire az adott személyleírás valahogyan ráillik, a 308. számú vonattal megérkezett, erről a vonatról leszállították a csendőrök. Mit tegyenek vele, az illető *Piaskovszky József*nek mondja magát, vasmunkás, egyáltalán nem akar tudni a bankrablásról.

„Tartsák ott” szolt a telefonválasz, már mennek a detektívek.

Detektívek Kis-Terenyén.

Automobilon ment ki két detektív *Kisterenyére*. Az első távirat, mely tőlük érkezett, az elfogott személyleírását tartalmazta. *Piaskovszky József*nek hívják, *Budapest*en lakott, most állítólag munka után megy. Tagad mindent. A fején nagy fekete kalap volt, abban egy londoni kalapgyár cégjelzése.

— Kérdezze meg tőle, hol járt mindenütt! — szolt a távirat a keleti pályaudvarról.

A válaszban *London* nem fordult elő.

— Honnan van londoni kalapja?

— Egy barátjától kapta, aki járt *Londonban*, *Budapest*en lakik valahol az *Angol* utcában, a nevét nem tudja.

Itt kezdtek az *Angol* utcát megfigyelni. Közben a detektívek *Kisterenyén* nagyobb eredményt értek el.

Sarkadi detektív ezt sürgönyözte:

Az itt fogva levő *Piaskovszky József* a cselekményt nem ismeri be, de beismeri azt, hogy a fővárosba visszautazott *Antosevics József* társával együtt jöttek *bérekocsin* *Besnyőre*. *Piaskovszkynál* találtunk 13 drb 10 koronás aranyat, 2 drb 5 rubeles papírt, 1 drb 10 koronás bankjegyet, 6 drb 1 koronás érepenzt. *Sarkadi*.

Most már kétségtelenül meg volt állapítva, hogy *Piaskovszky* az egyik tettes.

A detektívek utasítást kaptak, hogy a legelső reggeli vonattal hozzák vissza a rablót.

Elfogták Antosevicset.

A bejelentő hivatalban megnézték, nem-e fordul elő a két ember. Mindkettő bejelentését megtalálták.

Az egyik, *Piaskovszky József*, vasmunkás, oroszországi születésű, 22 éves, okt. 1-től május hó 27-ig *Lehel* utca 32. l. em. 29. szám alatt lakott, most *Mohács* utca 11. szám földszint 16. alatt lakott, *Dunay Lászlónál*.

A másik, *Antosevics Gyula*, szintén orosz származású, 22 éves, *Zugló*, *Angol* utca 21. szám alatt földszint, ajtó 1., lakik, *Dauer József* bádognál.

Dr. Nagy Károly rendőrfogalmazó detektívekkel kiment az *Angol* utcába. Ez hajnali négy és öt óra között volt. *Daueréknél* mindenki aludt. A rendőrség embereinek sikerült feltűnés nélkül bejutni az alvók közé. Ott aztán halkan költöztették őket egymás után, hogy a másik fel ne ébredjen.

— Hogy hívják magát?

— *Dauer József*.

Ment a másik ágyhoz:

— Hogy hívják magát?

— *Antosevics Gyula*, — mondotta a felebeztett és felült ágyában.

Már akkor lefogták a detektívek:

— Gyerünk csak! Öltözködjék!

Mialatt *Antosevics* öltözködött, a detektívek összekeresték holmiját.

Találtak egy fekete kezításkát, egészen olyat, mint a milyéről a bankban a rablás

alatt jelen voltak beszéltek. A táskát még egészen új, csak nem régen vehette Antosevics. Egy barna kézi bőröndöt, ebben piszkos fehérműt és néhány ruhadarabot. Antosevics nadrágzsebében egy kis fekete pénztárcát, ebben két 10 koronás aranyat, egy új 5 koronás ezüstöt és aprópénzt, úgy hogy összesen 49 korona volt Antosevics birtokában. Találtak két oroszországi fényképet, egyik csoportkép, másikon egy leány arcképe; egy levelezőlapot, a melyet egy munkástársa írt Antosevicsnek, két orosz munkakönyvet, egy tagsági könyvet a vas- és fém munkások szakszervezetétől (Antosevics pontosan lefizette a heti járulékokat) és egy füzetet, orosz nyelvű Nick Carter kiadás.

Antosevics alibije.

Antosevics tagad. Nem tud a bankrablásról. Nem jár Ujpesten. Nem ült a bérkocsiban. Nem volt Besnyőn. Nem jött meg vonaton.

Megállapították azonban, hogy tegnap reggel ment el hazulról, reggeli nyolc órakor, este nyolc óra tájban jött haza és lefeküdt.

A keleti pályaudvaron a Besnyőről jövő személyvonat 7 óra 5 perckor érkezik meg. Ezen jöhetett vissza Antosevics; volt ideje, hogy 8 óráig hazajusson.

Az első szembesítés.

Antosevics jól megnőtt, de nem túlságosan erős fiatal ember. Megkötözték és úgy hozták be a főkapitányságra. Az ügyeletes Tóth János rendőrkapitány ügyeleti szobájába vezették. Nem akar sem magyarul, sem németül tudni, úgy, hogy tolmács utján kell majd kihallgatni.

Azonnal értesítették a Pesti magyar kereskedelmi bank újpesti fiókjának igazgatóját, Develák Károlyt, aki kocsin jött be a főkapitányságra. Nem mondták meg neki, hogy elfogták a rablókat.

Amikor belépett Tóth János rendőrkapitány szobájába még sápadtabb lett, mint amilyen a kiállott izgalmak és az átvirrasztott éjszaka miatt amúgy is volt és Antosevics Gyulára rámutatva, azt kiáltotta:

— Ez volt. Ez a nagyobbik. Ez tartotta a tört és revolvert!

A leghatározottabban megismeri. Intézkedés történt, hogy a bankrablásnál jelen voltak mindegyikével szembesítsék.

A sajtóiroda kiadása.

A sajtóiroda rövidesen ugyanazokat mondja el, miket már fentebb megírtunk. Tiszta képet ad azonban a következőkről:

A pesti fiakerrel a két tettes Gödöllőig ment el, ott azonban nem szálltak vonatra, hanem kocsit béreltek és elmentek Besnyőre. Innen az egyik Kisterenyére, a másik Budapestre utazott. A többi, a sajtóiroda szerint is úgy történt, ahogyan azt elmondottuk.

Hogyan fogták el Piaskovszkyt?

Szekeres István csendőrőrmesternek és Batkó János őrsvezetőnek, a gödöllői járás csendőreinek feltűnt, hogy két fiatal ember leszállt egy pesti fiakerrel és röviddel később tovább megy kocsin. Dacára annak, hogy az egyik fiatal ember szemét szurt néki, mert hajszinéhez és fiatalos arcához egyáltalán nem illő hatalmas bajusza volt, de addig az Ujpesten történetéről nem tudott és utjára engedte a két embert. Ő maga is átment Besnyőre.

Besnyőn érte utól a budapesti főkapitányság értesítése. Azonnal tudta, hanyadán van. Azonnal a két ember keresésére indult. Már nem találta meg őket. Megállapította azonban, hogy a kisebbik elutazott Rutka felé, a nagyobbik Budapestre ment vonaton. Előzőleg jártak Reichné szatócsüzletében, ott kolbászt és zsírt vásároltak.

A csendőrőrmester azonnal megállapította, hogy a kisebbik által Rutkára jegyet váltott ember a 2193. számú jegyet kapta. Sürgőnyözött tehát a következő állomásokra, hogy az ilyen jeggyel utazót fogják el. Kisterenyén a kalauz végigjárta a

kocsikat, megtalálta a 2193. számú jegyű utast, azt csendőrrel leszállíttatta a vonatról.

A csendőrőrmester gyors és körültekintő eljárásának köszönhető, hogy Piaskovszky el nem menekülhetett.

Házkutatás.

Reggel 9 órakor Kiss Ferenc rendőrfogalmazó ismét kiment az Angol utca 21. szám alá, hogy ottan Dauer lakásán házkutatást tartson.

A házkutatásnak bizonyító ereje lett. Ugyanis találtak egy jegyzőkönyvet, melyben Antosevics magának bankrabló-szótárt állított össze.

A szótárban, az orosz eredeti mellett megvan a magyar fordítás, ilyen szavakról: nem megmozdulni, azonnal lövök, pénzt ide, nyissa ki a kasszát stb.

Találtak két budapesti parókakészítőről címetek, egy papírszeletre feljegyezve.

Gyanus ezresek.

A délelőtt folyamán a Teleky-téren a detektívek elesiptek egy 18—20 éves fiatal embert, aki egy ezresbankót akart felváltani. Behozták a főkapitányságra, ahol elmondotta, hogy három ezer koronát örökölt. Megtalálták nála a három darab ezrest és megindították a nyomozást, vajjon a fiatal ember által mondottak megfelelnek-e a valóságnak.

A két bankrabló a rendőrségen.

Tíz óra után meghozták Piaskovszkyt is. Igénytelen, bozontos, világosbarna haja, vézna legény. Szinte csodaszamba vehető, hogy ez a két legény annyira meg tudott rémiteni annyi embert.

Kis, szőkés bajusza van Piaskovszkynak és a bajuszon még ott látható a masztix (ragasztó-anyag), melylyel a fekete bajuszt a szőke fölé ragasztotta.

Rendszeresen még nem hallgatták ki egyiket sem, de már kérdéseket intéztek hozzájuk.

Antosevics ezeket mondja:

— Tegnap reggel 8 óra tájban találkoztam Piaskovszkyval, akit régebb idő óta ismerek. Azt mondotta, hogy ő még ma elutazik Budapestre. Rövid ideig együtt voltunk, aztán elváltunk és én este 8 óráig sétáltam. Azután hazamentem.

Piaskovszky ezeket mondja: Délelőtt találkoztam Antosevicscel és velem mentem ki Besnyőre. Ő el akart utazni, de azután meggondolta magát és visszautazott Budapestre, míg ő Rutka felé váltott jegyet, hogy hazamenjen Oroszországba.

Amint ezekből látható, a két rabló nem jól tanulta össze a szerepeket és máris ellentmondásokba keverednek. Bizonyos, hogy a rendszeres vállalat alatt mindent be fognak ismerni.

Vallott az egyik rabló.

Délben szembesítették a rablókat a bank tisztviselőivel, a rablás idegen szemtanúival, a hordárral és a kocsissal, akik kivétel nélkül fölismerték bennük a tetteseket. A szembesítések során azt is megállapították, hogy a rablók ruhát cseréltek.

A két rabló a szembesítések sulya alatt láthatóan megtört és az egyik, Antosevics Gyula töredelmes vallomást tett. Bevallotta, hogy ők követték el a rablást és hogy a pénzt a kerepesi erdőben ásták el. Büntársa továbbra is megmaradt a tagadás álláspontján. A detektívek egy órákor kimentek a megjelölt helyre, hogy meggyőződjenek Antosevics vallomásának igazságáról.

Meg van a rablott pénz!

Egész délig hiába faggatta Krecsányi Kálmán detektívfelügyelő a két bankrablót, állhatatosan tagadtak. Még a terhelő bizonyítékok sem hatottak.

Ekkor Krecsányi a lelkére beszélt Antosevics Gyulának. El-

mondta nekik, hogy a tagadással mire sem mennek. Hosszu ideig fogságban maradnak ugyanis. A népkutatni fogja az erdőket és akad, aki ráakad. A nagy bankóknak sem vehetik hasznát, mert az eső és hóvíz megrohasztja.

Erre az egyik rabló, Antosevics Gyula megtört és bevallotta, hogy a pénzt a kerepesi temetőbe rejtették. Fél 1-kor előrobogott a rendőrség óriási gépkocsija. Bent ült Krecsányi több rendőrtisztviselővel és vagy 10 detektívvel, akik folyton a két bankrablót figyelték. Még a gépkocsi hágsóin is detektívek állottak.

Kimentek a kerepesi erdőbe, ahol három helyen, bokrok alá ásva megtalálták a pénzt. Az első helyen 4 zsák és bádoggal doboz volt; a zsákok oly nehezek voltak, hogy a detektívek alig tudták felemelni. A második helyen az 5, 2 és 1 koronások voltak; pár filléres is volt köztük. A harmadik helyen a bankó és aranypénz voltak, két zsák nikkelpénzzel. A banktisztviselők állítása szerint kevés hiba lehet a pénznek, így nagy kár aligha lesz.

Ezután Krecsányi a rendőrségi gépkocsin Gödöllőre ment, ahol az Antosevics által megjelölt helyen megtalálták a táskát és revolvereket is. Holnap már átkísérik a vakmerő bankrablókat a kir. ügyészségre.

SZÍNHÁZ

Gyimesi vadvirág. A színházbizottságban is szó esett arról, hogy gondör froufrous, japán frizurás paraszt lányok nincsenek — csak a debreceni szinpadon. Az az, csak voltak, mert tegnap este, a „Gyimesi vadvirág” előadásán már simára fésült hajjal jelentek meg. A kik pedig gondör furtjeiket nem akarták a színház-bizottság kritikai izlésének áldozatává tenni, szépen kendő alá rejtették. Máskülönbben szépen indult az előadás. Az első felvonás színes, üde, eleven, élettől teljes volt. A harmadik már erőtlenebb, dőcögős. A szereplők egyik-másika gyakori nyelvbottlással zökkentett azon a hangulaton, a melyet Gyöngyi igazán művészi alakításával, Horváth érzésteljes játékkal, Gyöngyi Jolán szívbeli fakkadt, melegségtől áthatott szavaival ébresztett. Lugosi már kevesebb sikerrel oldotta meg feladatát. Voltak gyenge, de voltak drámai erőttől áthatott jelenései is. Zsigmondy Annának sem a népszínmű a légköre. Igen tetszettek Bérczi, Gerő Ida és Ligeti. Utóbbinál, a ki egy bamba csángó suhancot játszott kitünően, hiba volt, hogy a delegáció-ról énekelt aktuális strófkát.

Dollár királynő bemutatója. Ma este lesz a premierje a Dollár királynő operetnek, mely iránt oly nagy érdeklődés mutatkozik, hogy a jegyek nagy része elővételben már eladott. A darab következő kiosztásban kerül színre:

Cauders milliárdos	—	Gyöngyi Izsó,
Gládis, leánya	—	Zilabyné,
Daisy, huga	—	Rózsa Lili,
Dick unokaöccse	—	Nádor,
Tom Cauders öccse	—	Ligeti,
Olga színésznő	—	Zsigmondia A.
Haus Schlick	—	Kemény,
Dónes László	—	Horváth,
Miss Tompfon	—	Gerő.

Az Uranus mai fényes, új műsora. Teljes telt házak előtt tartották tegnap este

lapota oly rossz, hogy felépüléséhez alig van remény. A szerencsétlen örmester bél- és agyarázkódást, mellcsonttörést s azonkívül számos súlyos külső sérülést szenvedett.

A véres verseny többi adatai kisebb sérüléseket szenvedtek.

Késő éjjel értesülünk a csapatkórházból, hogy az oda beszállított két altiszt állapotában az éjszaka folyamán némi javulás állott be.

A hamis pénzek forgalomban.

Szaporodnak a pénzhamisítványok.

Ujabb följelentések.

Mona Sándor, az elfogott hamis pénzyártó szobafestősegéd és két letartóztatott munkostársának kihallgatását tegnap folytatta Tóby István vizsgálóbíró. Egyben be is fejezte kihallgatásukat és tudatta velük, hogy előzetes letartóztatásba helyezi őket.

A vizsgálóbírószám folytatja ügyükben a vizsgálatot, amelynek valószínűleg szenzációs eredménye lesz, amennyiben a rendőrségen tegnap ismét tettek följelentést hamis pénzek miatt.

Napról-napra szaporodik az elkobzott és a rendőrség bünyői osztályán szinte halmazban heverő hamis pénzek tömege, amelyet ötkoronás, egyforintos, egykoronás és huszfilléres hamisítványok képeznek. Legtöbbje az elkobzott hamisítványoknak egykoronás, amelyek javarésze egyöntetűnek látszik. Ezekre pedig Mona Sándor beismerte, hogy az ő gyártmányai.

Tegnapelőtti is és tegnap is kobozott el a rendőrség pénzhamisítványokat. Így többek között Labonez István 11. sz. rendőr a Piacon egy cigány gyereket vett észre, aki hamis egykoronással akart fizetni. A rendőr elkobozta a cigány gyerektől a pénzt, de a fiú elfutott a rendőr elől. A rendőr jelentést tett az esetről a bünyői osztályon, ahol később Bödi Sándorné árus asszony is jelentkezett, hogy neki egy ismeretlen egyén hamis egykoronással akart fizetni.

A Debrecenben nagy mértékben forgalomba hozott hamis pénzek ugyancsak foglalkoztatják a rendőrséget, amely a legcélszerűbben nyomozza a bűnösöket.

Egyébként pedig tegnap a királyi ügyészségre Szilágyssomlyóról is érkezett följelentés. Az ottani postahivatalnál Friedmann Jakab kereskedő könyvelője postautalványon hamis egyforintost akart feladni. Az ügyészség ez ügyben is megindította a vizsgálatot.

A debreceni Vilmos huszárezred lóversenye.

Nagy volt az érdeklődés.

Nagy és előkelő közönség érdeklődése mellett tartotta meg tegnap délután lóversenyét a debreceni 7-ik Vilmos huszárezred. Az érdeklődés még a tavaszi versenyt is felülmúlta. Az elegáns toalettbe öltözött hölgyek sokasága és a fess huszártisztek teljesen megtöltötték a tribünt és a tribün előtti elterülő térséget.

A verseny délután 4 órakor kezdődött, de már félelgyor is nagy közönség lepte el a tribünt. A verseny eredménye egyébként a következő:

I. **Tiszti szolgálati lovak versenye.** Távolság 3200 m. Tiszteletdíj az első négy ló lovasának. Tét nélkül. Első lett Kunze Gusztáv főhadnagy id. sötétpej h. Dircsó (Fehér). Második Worisek Ernő főhadnagy id. pej h. Giggser (Sárga). Harmadik báró Stummer Károly főhadnagy id. pej k. Czirkuszló (Kék, sárga pettyek). Negyedik Póchy Gábor hadnagy id. sárga k. Éktelen (Kék,

vörös csikok). Ebben a versenyben kilencen indultak.

II. **Gátverseny:** Távolság 2400 m. Tiszteletdíj az első négy ló lovasának. Téttel. Erős küzdelemmel első lett gróf Teleky Sándor hadnagy 4 é. sárga h. Bikficz (Kék-sárga). Második gróf Eszterházy Alajos hadnagy 3 é. sárga k. Csilla ap. (Fekete, rózsaszín). Harmadik báró Berg Hermann kapitány id. pej k. Elegendő (Fehér). Negyedik báró Baich Péter hadnagy 3 é. sárga k. Denevér ap. (Vörös-sárga). Induló hat volt.

III. **Altisztek akadályversenye:** Távolság 3200 m. Tiszteletdíj az első öt ló lovasának. Századonként két altiszt indult s az utászszakasztól pedig egy. A következők sorrendben érkeztek be: 4. század (vörös), 6. század (szürke), 5. század (fehér), 2. század (zöld), 1. század (sárga).

IV. **Tulajdonos akadályversenye:** Távolság 4000 m. Tiszteletdíj az első négy ló lovasának. Téttel. Első lett gróf Eszterházy Alajos hadnagy 4 é. sötétpej, Aggharcos (Fekete-rózsaszín). Második gróf Teleky 5 é. sárga mén, Orleans (Világoskék). Harmadik báró Fiáth László hadnagy id. pej mén, Taps ap. (Világoskék, fehér). Negyedik Paxy Kornél főhadnagy, Lehel (Vörös-sárga), bukott. Több induló nem volt.

V. **Tiszti szolgálati lovak akadályversenye:** Távolság 3200 m. Tiszteletdíj az első négy ló lovasának. Tét nélkül. Első lett gróf Eszterházy Alajos hadnagy id. pej h. Ergo (Fekete-rózsaszín). Második Durneisz Gyula báró. Harmadik Manalotti Lajos hadnagy id. pej k. Ficzánkodó (Vörös-fehér). Több induló nem volt.

VI. **Félvérek akadályversenye:** Távolság 3200 m. Tiszteletdíj az első négy ló lovasának. Téttel. Első lett Fanta Géza főhadnagy id. sárga h. Mókus (Vörös). Második báró Schwaben-Durneisz Gyula főhadnagy id. pej h. Judás (Vörös, kék pettyek). Harmadik gróf Eszterházy Alajos hadnagy 5 é. sárga h. Daniló (Fekete, rózsaszín). Negyedik báró Stummer Károly főhadnagy id. pej k. Marcsa (Kék, sárga pettyek). Induló tíz volt.

VII. **Huszárok akadályversenye:** Távolság 3200 m. Tiszteletdíj az első öt ló lovasának. Századonként két huszár, az utászszakasztól egy. Első lett a 2. század (zöld), második a 4. század (vörös), harmadik a 2. század (zöld), negyedik az 1. század (sárga), ötödik az 5. század (fehér).

A verseny délután fél ötkor ért véget.

TÁVIRATOK.

Az Andrássy tárcája.

Budapest, okt. 29. Ma tárgyalták le a belügyi költségvetést. Barabás előadó felhívta Wekerle figyelmét arra, hogy a belügyminiszterium számára új épületet kell emelni. Wekerle ezt megígérte. A költségvetést részleteiben is elfogadták.

Andrássy és a néppárt.

Budapest, okt. 29. Ma délután 4 órakor értekezletet tartott a néppárt Zichy Aladár dróf elnöke alatt. Az értekezleten megjelent gróf Andrássy Gyula gróf Hadik János államtitkarral. Az értekezleten gróf Andrássy ösmertette az általános választói jogról készített javaslatát. A vitánál különösen Gieswein Sándor kelt ki élesen a többes szavazat ellen. Határozatot egyelőre nem hoztak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Elitelt erdőpusztító.** Bessenyei László nagyecseri lakos hosszabb időn át pusztította a nagyecseri erdő fáit. Állandóan lopott tűzre való fát, míg egyszer rajta-csapték a lopáson. A debreceni kir. törvényszék az erdőpusztítót tegnap tizenöt korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A Kaba melletti vasuti baleset.

Fölmentették a mozdonyvezetőket.

Törvényszéki főtárgyalás.

Az elmúlt év május 26-án, Püspökladány és Kaba között, a 94. számú vasuti őrház közelében vasuti baleset történt, melynek epilógusa tegnap játszódtott le a debreceni kir. törvényszéken. A kir. ügyészség ugyanis vád alá helyezte Sallay Sándor volt debreceni, jelenleg aradi fűtőházi hivataltnokot és Lavotha Emil debreceni mozdonyvezetőt, akik azon mozdonyt vezették, melylyel a vasuti baleset történt.

A vasuti baleset még emlékezetében lehet olvasóinknak. Az 1722. számú motoros Püspökladány és Kaba között elromlott, mire segélyvonatot kértek Debrecenből. Innen Sallay és Lavotha egy géppel elindultak a motorosért. A segélygépet Lavotha vezette, de később Sallay kérte, hogy adja át neki a vezetést. Sallay 60-65 kilométernyi sebességgel vezette a gépet, amely utközben szintén elromlott és így midőn a veszteglő motoros közelébe ért, nem tudták megállítani, minek következtében a gép beleütközött a motorosba. Az összeütközés következtében aztán több utas megsebesült.

A debreceni kir. törvényszék, Hoffmann József táblabíró elnöklése alatt tegnap tárgyalta ezt az ügyet. Elsőrendű vádlott Sallay Sándor volt, akit közveszélyű cselekmény vétségéért vontak felelőségre. Miután bebizonyosodott, hogy ért a mozdonyvezetéshez és a gépen, hirtelen történt hiba nem az ő gondatlansága folytán következett be, a törvényszék mindkettőjüket felmentette.

A kir. ügyész az ítéletet megfelelbezte.

LÁSZLÓ ZSIGMOND

ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.

Telefon 553 sz.

GYERMEKTELEN házaspár házmesteri állás kap előnyös feltételek mellett, Schwarz Vilmossal, Debrecen, Piac utca 71.

Nagy Sajos irodájából Csapó-u. 13.

Hirdetési irodámba fölveszek egy leányt gyakornoknak.

Fizetése egy évig havonként 20 korona, a második évben 25 korona, és a harmadik évben 30 korona. Hivatalos órák d. e. 8-12-ig, d. u. 2-6-ig. Vasárnapokon d. e. 8-12-ig. Csak írásbeli ajánlatot fogadok el. Föltétlenül megkötendő a kaligrafikus, szép férfias írást.

KEVÉSSÉ használt új butorok, elkülözés miatt sürgősen eladók. Ugyanott ecetes ugorok eladó. Bethlen utca 76.

letti vasuti set.

ozdonyvezetőket, főtárgyalás. május 26-án, Kaba között, a űrház közelében történt, melynek játsszódt le a rvenyszéken. A gyanis vád alá andor volt debre- di fűtőházi hiva- a Emil debreceni akik azon mo- melylyel a vasuti

et még emléke- vasóinknak. Az os Püspökladány elromlott, mire k Debrecenből. avotha egy gép- motorosért. A se- vezette, de ké- e, hogy adja át llay 60—65 kilo- el vezette a gé- n szintén elrom- a vesztelő mo- t, nem tudták következtében a motorosba. etkeztében aztán lt. r. törvényszék, áblabiró elnök- rgyalta ezt az vádlott Sallay özveszélyü cse- vontak felelős- nyosodott, hogy téshez és a gé- t hiba nem az lytán követke- ék mindkettő-

IGMOND RVSOSI DDÁJA

házmeisteri állás illett, Schwarz Vt- tea 71. Csapó-u. 13. mba fölve- ányát gya- ak. avonként 20 ko- 25 korona, és a rona. Hivatalos 2—6-ig. Vasár- Csak irásbéli tétlenül megki- p férfias írást. k, elküldzés miatt ott ecetes ugoria

Árverési hirdetés.

A néhai Móre Mihály és neje hagyatékát képező ingóságok, u. m. házi butorok és egyéb felszerelések egy évi október hó 31-én délután 8 órakor a libakerti lakáson nyilvános árverésen el fognak adni. Debrecen, 1908. október hó 28. Debrecen sz. kir. város leltárbiztosi hivatal.

Egy ló után való jó karban lévő **árukihordó-kocsi** megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár. Szőnyegek, függönyök, ágy és asztalterítők, flaneltakarók, linoleum „Valódi persa szőnyegek” nagy raktára.

Árverési hirdetés.

Alólírott bírósági kiküldött ezennel közhírré teszi, hogy a debreceni kir. járás-bíróságnak 1908. V. 3993/1. sz. végzése következtében, a Ráczi Hermann csódtömegé-hez leltározott, a csódteltár 2386—2407. tétele előtti ingóságok, Des Combes Henrik ügyvéd csódtömeg gondnok kérelmére 1908. év október 31. napján d. e. 10 órakor Debrecenben Piac utca 58. szám alatt nyilvános bírói árverésen eladatnak, ezen árverésre a venni szándékozók meghivatnak. Kelt, Debrecenben, 1908. október 23. **Bodogh Zsigmond,** bírói kiküldött

NYOMDAI MUNKÁK!! aljegyzési kártya, meghívó, jelentések, könyvek, falragaszok, **IRODAI NYOMTATVÁNYOK,** színes és izléses kivitelben, — gyorsan és a legolcsóbb áron készülnek a **Debreceni Ujság Nyomdájában** Arany János-utca 47. szám alatt. Megrendelések a kiadóhivatalban is eszközölhetők. Piac-utca 42. szám alatt (Lamprecht-palota).

Kardos László nagyraktára. Folyton érkező elsőrendű **vászon, kelengye, fehérnemű, paplan, függöny, zsebkendő és harisnya** újdonságokkal áll a t. közönség rendelkezésére. **Debrecen, Kossuth-u. 9.** Telefon sz. 113.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a **Mollitergin,** mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) **édeségét, hamvaságát, rózsaszínben játszó féhérségét.** Megszünteti a **kérvörösséget.** Az eldurvult, kirepedezett és szelkíjta arcot vagy kezét, a legrovidebb idő alatt **fehérré s puhává teszi!** Poudre alk is igen ajánlható! **Kafása gyors és biztos!** **Egy üveg** Mint bőrápoló szer **paratlan!** **MOLLITERGIN** Teljesen **fémmentes és ártalmatlan!** **Ára 1 kor.** Készítő helye s főraktára **Mihalovits Jenő gyógyszerháza a „Klgyó”-ban DEBRECENBEN,** Főpiac 31. sz. alatt, a Városházal szemben.

Ha pénzt áldozza **nyomtatványra!!** ha célszerű, izléses **JÓ MUNKÁT** kíván, — hívja telefonon **106. számot,** azonnal jelentkezni fog **MIHÁLY SÁMUEL** könyvnyomdája és papirkereskedése **Piac-utca 30. szám**

Magyar találmány! Magyar ipar! **66% Tüzelőanyag megtakarítás 66%** érhető el ujj és régicsérép kályhánál a **RAPID** alkalmazásával. Bizottságilag kipróbálva az összes európai és amerikai egyesült-államokban szabadalmazva. **Több elismerő oklevél.** Nagyság szerint 30—36 koronáért kapható és megrendelhető: **TÓTHI GYULA** vaskereskedésében (Telefon 29) és a „RAPID” gyorsfűtő vállalatnál (Telefon 647)

Matild crém, kenőcs, szappan Matild szépítő szereknek párja nincs, leve- szik a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vime- dit vagy bármiféle bőrcsufító dolgot. A matild crém teljesen zsirtalan puder alá **nappali** hasz- nálatra **romek ráncoldó,** 5 perc alatt fehérit, a **kézbőrnek** is utólráhetetlen fehéritője, **fino- mitója.** — Artalmas anyagot, **higanyt,** ólmot nem tartalmaz. — Készíti: **Kun István gyógyszerész** Kapható: minden gyógyszerárban és drogueriában. **Ha nem használ, árát visszaadom.**

Az őszi idényre **újdonságaink** Női-ruhaszövetek, Kosztüm kelmék, Bársonyok és Kabát plüssökben **megérkeztek** **Bosznay J. és Társa** **divat-áruházába** **Debrecen, Kossuth-utca 5.**

600 darab BOA 600 darab Egy első rendű szőrme gyáros teljes kész- letét poton áron megvettem és reingkívül elő- nyös árban adom el. (Tessék meggyőződni.) Gyermekek biber garnitúrák, Gyermekek Thibet garnitúrák. Persia, nyest, angora, Róka, her- melin, meufflon, zoboly boák, muffok, sapkák és szőrme kabátok nagy választékban **a Rózsa-féle alkalmi vételek áruháza,** a főposta mellett. **600 darab BOA 600 darab**

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fill., mindya további sor 4 fill., vasnapi betűvel nyomtatott sor 8 fill.

Levegővel töltött levelekre postai postára való felvitelnek, 50 fill. az a szükséges postabélyeg beiktatásáért.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

CSINOS barna leány vagyok szeretnék megismerkedni egy oly uri emberrel, aki kellemes társalgó. Levelet kérek „Nem bánja meg” jelígre a kiadóba. 593

ÓREG urak ismeretséget keresi csinos barna leány. Levelet „Osi rózsá” jelígre a kiadóba kérek. 594

AJÁNLAT.

FÉL és 1 literes üvegeket veszek bármily mennyiségben Békés Emil, Vörösmathy-u. 1. 571

NYOMTATO-u. 22. sz. alatt boros pince kiadó. 576

GAZDAI vagy kulcsári állást keres jó bizonyítványokkal bíró férfi, ki már ily minőségben volt alkalmazva, az 1909. évre nagyobb gazdaságban. Cim a kiadóba. 547

Költözködéseket féderes, stráf kocsin elvállal Csengeri Károly Hatvan-u. 53. 536

CSÉPLŐ garnitúrákat veszek és eladok. Géplakatos tanulókat felveszek, Ehrenrich Sámuel Széchenyi-u. 44. sz. 174

UTCAI garzon lakás Batthyányi utca 14. sz. kiadó. 428

2 utcai szoba a Bankpalotába kiadó. Cim a kiadóban. 433

URI emberek ebéd kosztot kapnak jutányos áron, Szent-Anna-u. 58. sz. 391

IGEN elegánsan berendezett két utcai szoba garzon lakásnak kiadó, Egyháztér 13. sz. 354

MAGÁN detektiv iroda, Debrecen, Iskola utca 4. szám. Kényes családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket elvállalok, a legnagyobb titoktartás mellett. Krámer József. 169

HARISNYAKOTÓ IPAR VÁLLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

LEGUJABB! Ön-beretvárló készülsék, teljesen veszélymentes, 12 darab kétélű pengével 14 korona Marton Gyula üzletében Piac-utca 9. Bika szálloda mellett. 9585

HÁSZNÁLT butorokat vesz és elad Kónya József asztalos, Pacsirta-u. 27. sz. 379

VIGYAZ! Egy métermázsa fa felvágva 2 kor. 40 fill. Egy liter háztartási petroleum 24 fill., egy liter csillár petroleum 30 fill. Altmann Zsigmond, Csokonai utca 33. 590

EGY fiatal 26 éves jó családból való leány, magyar és német nyelvet beszél, főzésben, háztartásban jártas, helyben vagy vidékre is magános urhoz gazdasszonynak ajánlkozik. Cim a kiadóba, gazdasszony 26 jelige. 587

KÉT szép nagy utcai szoba külön bejárattal konyha nélkül a vasút közvetlen közelében azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 589

ZENÉDET végzett okleveles tanítónő 1 koronáért zongora órákat ad. Cim a kiadóban. 592

KERESLET.

GYAKORLOTT gépiró leány ügyvédi irodai állást keres. Cim a kiadóba. 579

ÜGYES elárutató, ki már ily minőségben volt alkalmazva kedvező feltételek mellett azonnal felvétetik. Péterfia-u. 11. 574

Kvartélyosok külön szobába 1 frt. heti bérért felvétetnek Csapó-utca 49. sz. 569

HAZMESTER felvétetik Csapó-u. 49. sz. 569

EFŐLETT bádogos segédek felvétetnek Kiss Ignác, bádogosnál Piac-u. 34. szám Debrecen. 569

KERESTETIK egy oly házaspár, ki egyleti eljáró s egytuttal házmesteri teendőket is végezné. Sürgős jelentkezés szükséges. Cim a kiadóban. 561

ÜGYES utazó ügynökök azonnal felvétetnek, Rosenberg és Hamer cégnél Piac-u. 88. 557

TANULO fizetéssel felvétetik, Kossuth utca 2. Vaszon, selyem és női ruhakelme áruházában. 550

UTAZÓK kerestetnek Radovánovits és Tsa. cégnél, Hatvan-u. 8. sz. 488

ÜGYES bolti szolga felvétetik, Kertész Miklós fűszerüzletébe, Csapó-utca. 586

PALINKA, bor és sörkimérési üzletbe pénztárosnőnek kerestetik középkorú, komoly nő. Cim a kiadóhivatalban. 584

ELADÁS.

ELADO 20 mázsa szalonna, mázsánként 64 forintért. Kardos Márton, Hajduböszörmény 1445. szám. 583

30 év óta fontálló trafik üzlet eladó, Rózsa-u. 1. szám. 575

A főtéren egy 20 év óta fenálló fodrász üzlet, más vállalat végett sürgősen eladó. Cim a kiadóhivatalban. 566

ELADO HAZ Bundi utca 12. szám. 9690

ELADO sarok ház, szép nagy gyümölcsös udvar, jövizű kut, külön elkerített baromfi udvar, fűszer vagy koresmának nagyon alkalmas, Pacsirta utca 19. 544

ELADO a Teleky utca 19. sz. alatt 3 drb. kettő borshordó ur tartalma 1982 liter, továbbá 2000 drb. új fedél cseréje. 588

Legjobb órák, legszebb ékszerek

szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórák

Debrecen, Piac-utca 42. szám.

Csinos glace, Finom svéd, Tartós szarvasbőr keztyük

hölgyek, urak és gyermekek részére óriási választékban

Schön Sándor

keztyű, kötszer és orvosi műszerrárbán.

Debrecen, Piac-utca 12. sz. (Stenczinger ház).

Tisztviselők figyelmébe!

Az o. magy. I. ált. tisztviselő egyesület kolozsvári képviselősege

(Kolozsvár, Ferencz József-u 7. sz. a.)

nyugdíjjogosult állami, megyei- és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén 26

törlesztési kölcsönüggekben

díjmentos utbaigazítással és tanácsokkal szolgál.

Válaszbélyeg oszlatandó.

Ügyes flu irodában küldöncnek

felvétetik.

FESTŐISKOLA

Rajzó Miklós festőiskolája

Piac utca 42. sz. a.

Hatni a kerthelyiségben megnyílt.

Beiratkozásokat ugyanott elfogad d. e. 9-12-ig, d. u. 2-4-ig.

Moskovits József

uriszabó divatterme

Angol és hazai szövet ujdonságok raktára

A legelegánsabb

uri ruha különlegesség

elsőrendű szabóműhelye

Piac-utca 46. szám az udvarban.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatásúak a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szerek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szereztek. Ára egy leposztelt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyíttatnak.

MOLL-FELE SÓSBORSZESZ

Csak akkor valódi ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. „A. MOLL” feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsolési szerköszvény, csusz és megfázás egyéb következményeinél legismertesebb népszor.

Egy ónozt eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

Moll gyermek szappanja

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére. Ára darabonként 40 fill. Öt darab 1 kor 90 fill.

Minden darab gyermek-szappan „Moll A.” védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

MOLL A. gyógyszerész

cs. és kir. udvari szállító által.

Bécs Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.